

Sürgünlerle, yurt dışına işçi göçü ile, köyden kente göç ile toprağından ve inançsal köklerinden, Pirin talibinden, talibin Pirinden koptuğı Alevi toplumu, son 30 yıldır yeniden kimliğini, kökeni kurumlaşarak arıyor. Aleviler inançlarını tanımlamaya çalışıyorlar. Kimisi Alevilik İslamın özüdür diyor, kimisi bir felsefedir diyor, kimisi İslam dışıdır diyor, kimisi bir yaşam biçimidir diyor.

Aleviliğin kendi başına bağımsız doğal bir din olduğu doğrudur. Aleviliğin bir başka inancın özü olma düşüncesi asimilasyoncu ve kolonyalist bir düşüncedir. Alevilik tarihte bedeli ne olursa olsun, haksızlığa, zulme karşı hep mazlumların tarafı olmuştur. Alevilerin İmam Ali ve evlatlarıyla ilişkisi bu anlamdadır. Hüseyin Kerbela'da hunharca katledildiği için onu sahiplenmişlerdir. Yoksa her Alevi bilmektedir ki, Alevilik kal-u Bela'dan bu yana vardır. İyilik ile kötülüğün mücadelesi, zalim ile mazlumun kavgası, insanlığın komünalist bir toplum mücadelesi sürdükçe de var olmaya devam edecektir.

Bugün camiamızda bazı cahiller takımı düşmanın değirmenine su taşıdıklarının farkında olmayarak, Aleviliğin İslam dışılığını "ispat" etmek için İslam'a ve değerlerine hakareti en iyi mücadele yolu olarak benimsemiş görünüyorlar. Aleviliğin kendi başına bağımsız bir din olduğu gerçeğini açıklamak için hiç birimizin İslam'a, İmam Aliye ve benzerlerine saldırmaya, hakaret etmeye ihtiyacımız yoktur. Biz Aleviliğin tarihini doğru bir biçimde inceleyip açığa çıkardığımızda zaten İslam olmadığımız'da Aleviliğin Ali yanlısı demek olmadığını da ortaya çıkarmış olacağız. Nitekim değerli birçok araştırmacımız bu konuda önemli çalışmalar yapmış ve yapmaya da devam etmektedirler.

Senin Ali, benim Ali eksenli bir tartışma olarak ortaya sürülen Aleviliğin İslam dışılığı veya içiliği tartışması tek başına anlamlı bir tartışma değildir. Alevilik bir hoşgörü inancıdır. Hakikat arayışçısıdır ve insan merkezlidir. İnsana yaşam veren Kadın Ana inancıdır.

Bugün asıl tartışılması gereken; teoride tanımlanan Alevilik ile, yaşayan ya da yaşatılmakta olan Aleviliğin ne kadar uyum içinde olduğudur.

Genel kabul gören Alevilik tanımı şöyledir; Alevilik insan merkezli ve toplumsal rızayı önceleyen, eline diline beline bağlı bir ahlakı içselleştiren, Dört Kapı, Kırk Makam öğretisiyle kâmil toplum

yaratmayı hedef edinmiş marifet temelli doğal bir inançtır.

Alevilikte kadın-erkek eşitliği vardır. Alevilikte ölüm yok devriye vardır. Canlılar doğar, yaşar, ölür ve yeniden bir başka bedende doğarlar, bu sürekli bir durumdur. Alevilikte Hakka (tanrıya) ulaşmak için araçlara (Peygamberlere) ihtiyaç yoktur.

Alevilik varoluşçuluk felsefesini savunan panteist bir inançtır. Panteizme göre Tanrı'nın evrenden ayrı ve bağımsız bir varlığı yoktur. Tanrı doğada, nesnelerde, insan dünyasında vardır. Her şey Tanrı'dır.

Alevilik insanlar arası ilişkilerde eşitliği savunan bir inançtır. 5 bin yıllık ataerkil toplum gerçekliğinde bu ne kadar uygulanabilmiştir düşünmek gerekmez mi ? Bugünün Alevi toplumunda gerçek anlamda Kadın-Erkek eşitliği var mıdır ? bugünün Aleviliğinde Rızalık esasına, eşitlik esasına göre bir yaşam var mıdır ? Özel mülkiyetçi bir sistemde yaşayan Aleviler gerçekten « yarin yanağından başka » her şeyi bölüşüyor mu ?

Aleviler bugün teorik düzlemde kendilerini eşitlikçi, rıza toplumu, insan merkezli bir inanç olarak tanımlarken, içinde yaşadıkları tekçi, bireyci, hep banacı kapitalist moderniteden ne kadar bağımsız davranabilmekte ve teorideki Aleviliği uygulayabilmekte ? Bu tür sorular çoğaltılabilir.

Alevilikte kadın doğurganlığından dolayı kutsal kabul edilir. Aleviler tek eşliliği benimsemişlerdir. Alevilikte evlilik ölünceye kadardır. Pir huzurunda evliliğe ikrar (söz) veren çift her ne yaşanırsa yaşansın, taraflardan birisi ihanet etmediği sürece boşanamazlar. Bugün bu ne kadar uygulanabilmektedir ?

Aleviler ibadetlerini cem olarak yürütürler, Cem'de kadın erkek yok can vardır ve kadın ile erkek iç içe oturur. Her can'ın başı açık, yalınayaktır. Bugün malum çevrelerce minaresiz camilere çevrilmeye çalışılan Cemevlerimizde Cem'e gelen kadın canlara başörtüsü dağıtılmakta, salonda haremlik selamlık kurulmakta, Gülbanklarımızın yerini Kuran'dan okunan ayetler almaktadır. İşte ilk müdahaleyi gerektiren bu durumlardır.

Alevilikte insan-tanrı birlikteliği vardır. Tanrı sadece iyiliği temsil eder. Yani tanrı hep artı tarafındadır. İnsan ise hem artıyı, hem deeksiyi bünyesinde barındırır. Hem iyiliği, hem kötülüğü taşır. İnsan oğlu yaşamı boyunca hep eksilere, kötülüğe karşı mücadele eder ve bunları alt ettiğinde bir su damlasının okyanusa kavuşması gibi Hakk'a, hakikate, gerçeğe kavuşur. İşte Alevilikteki Enel Hakk budur aslında. Günümüzde hangi Alevi ben hakk'ım deme hakkını kendinde görebilir ki?

Alevilerin söylemi, tanrı-insan ilişkisi protesttir. Bakın ozan ne diyor ?

« Daha Allah ile cihan yok iken

Biz anı var edip ilan eyledik

Hakk'a layık hiçbir mekan yok iken

Hanemize alıp mihman eyledik

Kendisinin henüz ismi yok idi

İsmi şöyle dursun cismi yok idi

Hiçbir kıyafeti resmi yok idi

Şekil verip tıpkı insane eyledik”

Bugün yapmamız gereken; yukarıdaki sorulara cevap olabilecek, Aleviliği ve Alevileri özüyle, tarihsel ve toplumsal kökleri ile buluşturacak bir çalışmayı ana hedefimiz olarak önümüze koyup, yeniden kaybedilmiş değerlerimizi özümseyip toplumumuza benimsetmektir. Elbette bu ancak Alevilikte bir reform çalışması ile olanaklıdır. Her Alevi Pir ve toplum huzurunda ikrar vererek yola girerse, Musahip edinirse, bölüşümcülüğü benimserse, hakk'a ve hakikate ulaşma kavgasında her ne olursa olsun mazlumin yanında yer alırsa o zaman özü ile buluşabilir. İçinde yaşadığımız coğrafyada barışın ve kardeşliğin geliştirilmesi için, her inanç, her birey bir başkasının inancına yaşam biçimine saygılı olmakla yükümlüdür.